

Enskild motion

Motion till riksdagen 2017/18:1856

av **Hans Ekström (S)**

Behov av forskning kring mögel och mögelgifter

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga möjligheten till utökad forskning kring mögel och mögelgifters påverkan på människors hälsa och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Dåligt fungerande ventilation, fukt, hög förekomst av partiklar i luften samt damm i inomhusmiljö kan relateras till en rad luftvägsbesvär. Framförallt är fukt i byggnader nära sammankopplad med ohälsa och obehagssymptom. Olika byggmaterial kan reagera på fukt och bilda irriterande flyktiga produkter samt även resultera i mikrobiell tillväxt, framför allt av mögel. Amerikanska forskare har uppskattat att symptomen hos fler än var femte astmatiker orsakas av fukt och mögel och att detta medför stora samhällskostnader. Trots mängden rapporter om samband mellan mögel i inomhusmiljöer och ohälsa har man ännu inte på ett vetenskapligt sätt definitivt lyckats knyta mätbara exakta mikrobiologiska parametrar till exempelvis astma och allergi. Vilket innebär att det fortfarande är oklart vilka av de ämnen som bildas vid förhöjd fukthalt som ger besvär. Här i Sverige pågår sedan länge en debatt om mögel, mögelgifter, så kallade mykotoxiner, och deras betydelse för vår hälsa. Med det som bakgrund är det förvånansvärt få i världen som i praktiken forskar på just mögelgifter. Nyare forskning visar att mögelsvampar som kan växa till inomhus har en förmåga att producera mykotoxiner, ämnen som är oerhört toxiska, bland annat cancerframkallande, vävnadsförstörande och inflammationsinducerande. Dock har man tidigare ansett att mängden mykotoxin som vi exponeras för i mögelskadade hus varit så liten att det inte hade någon inverkan på hälsan. Men nyare data har visat att mykotoxiner även påverkar immunceller i en riktning som innebär ökad risk för allergibenägenhet och att det krävs oerhört små mängder för att framkalla dessa reaktioner. Dessutom har det visats att mögelsvampar frigör mycket små partiklar, små hyf-fragment, som är mycket mindre

och därför deponeras mycket effektivare i lungorna än mögelsporer. Det får innebörden att vår exponering för mögel kan vara flera hundra gånger större än vad som tidigare beräknats.

Arbetslivsinstitutets nedläggning 2007 innebar att den filial i Umeå som tidigare utbildade läkare om biologiska risker, mögel och damm upphörde. Det har lett till att kunskaperna om detta försämrats.

Det är angeläget att ta dessa oroande uppgifter om mykotoxiner på allvar. Ur ett folkhälsoperspektiv bör mer fakta tas fram och ny och/eller utökad forskning i ämnet borde stimuleras för att ge ökad kunskap.

Hans Ekström (S)